

Kreditni poslovnih banaka stanovništvu krajem su travnja dosegli svoju najvišu ikad zabilježenu razinu od 57,01 mlrd kuna, što je istovremeno 20,2% više nego u istom mjesecu prošle godine. Potraživanja poslovnih banaka od poduzeća krajem travnja iznosila su 56,01 milijardu kuna (5% više u odnosu na isti mjesec prošle godine).

“Domaće” banke svojom kreditnom politikom svoje plasmane usmjeravaju u finalnu potrošnju stanovništva. Istovremeno krediti privredi gotovo da stagniraju. To se u službenim publikacijama interpretira problemima rizika i neizvjesnosti pa, stoga, poslovne banke, favoriziraju sektor stanovništva. Ništa nije spornije od navedene interpretacije.

Sektor stanovništva je u proteklih desetak godina - od kada su “servisi udruženog rada” postali “domaće” banke - putem kredita bitno povećao svoj životni standard kupujući/trošeći/zadužujući se danas. O tome što će se sutra dogoditi nitko ne vodi računa. U tom pravcu djeluju i svi mogući i nemogući robni i financijski lizinzi. I tako dalje.

Jasno da kreditna aktivnost poslovnih banaka utječe na pogoršanje trgovačke bilance i da je znatan dio deficita upravo zbog kreditne politike poslovnih banaka. Prodajući poslovne banke strancima mi smo zapravo prepustili nacionalnu štednju, ma koliko bila mala, “domaćim” bankama. Upravo predsjednici uprava tih banaka su determinirajući čimbenik koji određuje hrvatsku budućnost.

Iz iznijetog slijedi potreba za nacionalnom komercijalnom bankom. Potom “upravljanje” plasmanima poslovnih banaka tako da se povećaju krediti gospodarstvu i smanje krediti stanovništvu. Nije, naime, točno da je sektor stanovništva grosso modo manje rizičan. Dovoljno je zamisliti što bi se dogodilo da otkaz dobije par desetaka tisuća korisnika kredita. Bolje bi rješenje bilo da “domaćše” banke napuste poslovanje s stanovništvom i da se usmjere na poslovanje s privredom. Jasno ovo bi bilo najbolje, ali realno govoreći to više nije ostvarivo. Ako nije moguće upravljati s monetarnim sustavom tada Hrvatska gubi jedno od svojih obilježja samostalne države. Naime, kao što znamo, pored uobičajenih oblika suverenosti postoji i monetarni suverenitet. Današnji monetarni suverenitet Hrvatske je, najblaže rečeno, sporan.